

F O A I E

пентрѣ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 15.

Luni 13. Aprilie.

1842.

MEDITAȚIE.

Ън минѣт.

Отѣл дичеде виаца са кѣ плѣис, ши о сѣършенде дитрѣ дѣрері; кѣр дн чел дитѣи минѣт аратѣ кѣ пентрѣ дѣисѣл лѣтѣ, соареле, зпверсѣл, виаца дѣ сѣит дичепѣтѣрѣ де лѣисѣрѣ, де сѣферѣрѣ, де дѣрерѣ ши не тѣлдеитѣрѣ; чеа дитѣи респѣраѣѣе че о фаче пѣскѣндѣсе, есте о вѣе доваѣ кѣ ел сѣз пѣскѣт спре а пѣтѣи; не ажзѣтѣрѣ ши сѣферѣрѣ сѣит чеде дитѣи дичѣдошѣрѣ че дитѣи пѣне не калеа торѣтѣлѣ сеѣ; дар ачесте не ажзѣтѣрѣ ши сѣферѣрѣ сѣит нѣчѣ прекѣт ши сѣфлетѣл че сѣите, дѣсѣ дн фѣишѣ кѣре минѣт креск ши се адаог, ши кѣ кѣт отѣл днѣитѣлѣ не калеа вѣедѣи, кѣ атѣта се фак маѣ амарѣ; кѣ кѣт кѣпошѣица ши дорѣнда де фѣрѣчѣре е маѣ вѣе, кѣ атѣта деzlѣдѣждѣвѣреа е маѣ mare. Ноѣ тоатѣ виаца алѣргѣт кѣтѣнд тѣлдеитѣрѣ, ши кѣ тоате ачестеа дн минѣтѣл чел дн зрѣтѣ а рѣсѣфлѣреѣ поастре еа есте тот аша де департе ка ши дн чѣ дитѣи рѣсѣфларе, фѣишѣ кѣре минѣт, фѣишѣ кѣре оарѣ, фѣишѣ кѣре ап, ши фѣишѣ кѣре вѣрстѣ есте кѣпрѣисѣ де дѣрерѣ, тоате ачесте сѣит трѣпте, прѣн кѣре днѣитѣт не калеа вѣедѣи ши адѣгѣт сарѣина пѣпо-

роѣрелор поастре. Секѣндеде адаог пѣтѣрѣл вѣкѣрѣлор ши се даѣ зѣтѣреѣ, ѣарѣ сѣвѣпѣрѣрѣле лор днповорѣнд соарта поастрѣ, се перд атѣчѣ пѣтаѣ кѣнд не сѣмѣдѣрѣ пѣне ставѣлѣ дитре лѣте ши от. Кѣт де сѣкѣртѣ есте кѣлѣторѣа отѣлѣ, дѣсѣ кѣт де лѣнѣи дѣ сѣит асѣпѣрѣеле! . . . Фѣишѣкѣре минѣт сѣкѣтѣрѣ кѣте о фрѣнѣт дн помѣл вѣедѣи сѣле ши адаог де о мѣе де дѣрерѣ, фѣишѣкѣре оарѣ дн апропѣе кѣ зп пас маѣ тѣлѣ де рѣпа торѣтѣлѣ, ши л фаче а сѣмѣи маѣ амар кѣтпѣлѣрѣ вѣедѣи, соарта лѣе е аша де стрѣис днвѣнатѣ кѣ трѣкѣтѣл ши вѣиторѣл, кѣт кѣ кѣт маѣ лѣнг се лѣнѣвѣск минѣтеле вѣедѣи, кѣ атѣта асѣпѣрѣеле, сѣферѣрѣле ши деzlѣдѣждѣ днѣтѣлѣск пѣтѣрѣл трѣстелор адѣчѣрѣ аминте. Дичепѣтѣл фѣишѣеѣ отѣлѣе е зп мѣстер абсолѣт не кѣпоскѣт, виаца са зп пѣпѣт ла кѣре нѣчѣ одатѣ пѣ ажзѣпте, ши сѣършѣтѣл о хотѣрѣре пре карѣ ел пѣ о шѣе. — Нѣмѣк пѣ авѣт маѣ попѣлар декѣт виадѣ ши тоарте, дѣсѣ де нѣмѣк сѣитѣм маѣ лѣнѣсѣдѣ де кѣпошѣицѣ декѣт де ачесте доѣт пѣтѣрѣ. Фѣлософѣл дѣтерѣмѣнѣлѣзѣ виаца зпѣи скоп, пре кѣре ел днсѣшѣ нѣчѣ одатѣ пѣ лѣз кѣпоскѣт; перфѣкѣѣа, тѣлдеитѣрѣ ши днѣрѣлѣ дн армонѣе а пѣтерѣлор сѣфлетѣѣи ши трѣпѣѣи, ачѣста

дї есте стареа ачеса пре карѣ о пѣмене
 ферічире, дасъ оаре кѣноцинда шї сѣле-
 тѣл сеѣ аз ацїанс, сѣъ аз авѣт вре зп мї-
 нѣт дп каре ел аз рѣсѣлат ачест аер,
 оаре мїнѣ са аз фост дп старе вреодатъ
 а зїче: кѣноск, шї сѣнт мѣлдемїт. Кѣно-
 цїнда шї мѣлдемїрѣ атѣта де контрарїе
 сѣнт зпа алтеїа шї аша де департе лѣкѣ-
 еск зпа де алта дп сѣлетѣл отѣлї, дп-
 кѣт кѣноскѣнд, есте не мѣлдемїт, шї а-
 флѣнд врезп адевр тѣрѣздеце кѣ кѣпрїнде
 дп сіне перфекціе. Кѣте кѣноцинде, шї
 кѣте адеврѣрї сѣнт каре нѣмаї дїп дп-
 кїпїрѣ шї амѣїрѣ отѣлї се зїк а фї,
 отѣл нѣ трѣеце декѣт дп нѣдежде шї
 дпкїпїре, чеа дїнтї рѣсѣларе поате се
 фаче дп нѣдежде, шї чѣ де не зртѣ се
 сѣлрїшеце дп амѣїрѣ еї. Де шї непо-
 рочїреле кѣрг дѣпѣ дѣпѣл ка мїнѣтеле
 вїцїї, тотѣшї ачест дпдер зп сѣъ рѣѣ
 варїазъ віаца аша, кѣт дндатъ че нозрѣл
 аз треѣт песте капѣл сеѣ, ел нѣгѣндеце
 декѣт а віде вріментѣнд соареле, дпѣъ
 кѣт де лѣпг е тїмпѣл алела, дп каре орї-
 зонѣл ачестеї віедї сенїа де орї че пегѣрѣ,
 се поатѣ отѣл дп тоатѣ стрѣлѣчїрѣ са
 кѣлѣторї не о таре лїнїцїтѣ. Тотѣл е
 дпѣперїк, отѣл дп дпѣперїк се паде,
 дп дпѣперїк трѣеце шї дп дпѣперїк
 моаре, презентѣл, треѣтѣл шї вїиторїѣл
 лѣї нѣ сѣнт декѣт зп мїнѣт, шї кѣ тоате
 ачестѣ пої нѣмѣрѣм шпптезечї шї опт-
 зечї де ані. Ної нѣ авем дп тот нѣмѣрѣл
 ачестор ані декѣт зп мїнѣт, каре не дп-
 четат фѣце де пої шї а кѣрѣїа чѣ де не
 зртѣ депѣртаре е сѣлрїшїтѣл, дпсѣ кѣте
 непорочїрї, кѣте сѣферїрї, кѣте крѣзїмї,
 кѣте дезпѣдеждїрї шї кѣте влестетѣрї
 сѣнт зпїте дп ачест мїнѣт, че сімплѣ

експресїе есте ачест кѣвѣнт, дар кѣте
 жѣртѣе сѣнт сѣлрїшїтѣл сеѣ. Кѣте плѣ-
 черї, кѣте непорочїрї, кѣте ферїчїрї шї
 кѣте дптрерѣмпте стрїгѣрї се аз дптрѣп
 мїнѣт, шї їарѣшї кѣте делїрѣрї се пот
 грѣмѣдї асѣпра ачелїїа, кѣрѣїа пащерѣ
 їаз дат дрептѣл ачеста. — Ын мїнѣт есте
 дестѣл спре а дпѣрї порочїрѣ поастрѣ,
 саз а не апѣса дп дѣрерї, зп мїнѣт нѣмаї
 есте дестѣл а не фаче се дпкѣлнтѣм саз
 сѣ влестѣтѣм а поастрѣ фортѣнѣ, а дорї
 вїиторїѣл саз а ащепта зп сѣлрїшїт маї
 травнїк. Кѣдї сѣнт карїї аз гѣстат плѣ-
 черѣ ачестѣї мїнѣт, шї кѣдї че аз третѣ-
 рат ла а са сѣсіре, пре кѣдї порокѣл їаз
 фѣкѣт а дпсѣмна ера ферїчїреї лор, шї
 пре кѣдї крѣзїмѣ їаз сѣчерат кѣ кѣмплїта
 коасѣ а дезпѣдѣждїреї, сѣъ їаз лѣсат ка
 трѣїнд се сѣнтѣ маї амар а са фаталїтате.
 Кѣтѣ не дрептате! кѣтѣ не асѣмѣларе
 дп дпѣтрѣїрѣ шї рѣпїрѣ нѣдеждеї саз а
 статорнїчїеї соартеї отѣлї! . . . Ынѣл се
 вѣкѣрѣ де а са віадѣ, челалант кѣ капѣл
 плекат дпшї дѣ чѣ де не зртѣ рѣсѣларе;
 зпѣл не патѣл дѣрерїлор vede нѣскѣндѣсе
 а са нѣдежде, челѣлант лѣпгѣ о пїатрѣ
 рече плѣнце перѣѣта са ферїчїре; зпѣл дп-
 кѣ ацѣвїтѣ зп асемїне мїнѣт кѣнд челѣ-
 лант дпвенїнат де а са сѣсіре сѣфере шї
 властѣтѣ; зпѣл дп глас де веселїе аратѣ
 мѣлдемїрѣ са, їар челѣлант кѣ зп сѣспїн
 дптрерѣмпт чере сѣлрїшїтѣл, кареле кѣ
 атѣта е маї крѣд кѣ кѣт соарта дпѣтрѣ-
 зїе дпкѣ зп мїнѣт спре аї да зп алѣл де
 репаос; зпѣл дп лѣгѣнѣл ферїчїреї шї а
 дѣлчелор нѣдеждї кѣтѣ кѣ зп окїѣ амѣ-
 цїторїѣ тоате плѣчерїле вїиторїѣлї сеѣ,
 кѣнд челѣлант дпгронат дп адѣкѣл
 дезпѣдѣждїреї, нѣ поате ащепта алта де-

кѣтъ непорочирі. О крѣдъ соартъ! кѣ карѣ дѣи баці жок де дѣреріле інімілор звѣчѣмате, кѣ кѣтъ пѣтѣсаре ші недрептате дѣмі аї дѣвеніпат віаца, тѣ дѣ чел дінтѣі мінѣт мѣі зѣплѣт зѣ крѣд пѣхар де дѣрері, тѣ дѣмі аї рѣніт тот ачѣса че зѣ непорочіт аре маї скѣтѣ, а та амвїдіе дѣтрѣн летарѣ де пѣдеждї маѣ дѣніне дѣ ачѣст лок, зѣнде парекѣ маї дѣмѣлѣлїтѣ фаталаці кѣмпїлїре дѣмі аѣ дѣдѣлїт зѣ мінѣт крѣнтелем сѣферїрі, дѣсѣ ачѣста паѣ фост пентрѣ алта декѣт спре а адаѣде дѣкѣ о дѣрере, спре а кѣзта тотдѣзна кѣ зѣ окіа дѣіос спре локѣл ферїчіреї теле, ші прїп дѣлѣѣ са адѣчере амїнте амї дѣнтѣлді етєпїлїре ші а влестема крѣлїнѣ та. О кѣтъ сѣлїт де дѣшѣлѣтоаре вѣзїріле че пїле цїзрѣеде фортѣна! Не амѣдѣск зѣ мінѣт ші апої не ласѣ дѣ кѣмпїлїта тортѣрѣ а дезнѣдѣждїреї, тот вїпеле че іа не дѣ пѣ есте пентрѣ алта, декѣт ка рѣпїндѣніл іар, се сѣферїм маї апар а са кѣмпїлїре, тот че іа не де спре пѣчере, есте, ка дѣсѣжршїт се не адѣкѣ ла зѣ цїжкт, де зѣнде се пѣ пѣтем прїві ші ацѣпта алта декѣт зѣ вїіторїѣ дезнѣдѣждїт. Тот дѣчѣпѣтѣл пѣдеждѣлор поастрѣ есте не дѣчѣтѣл префѣкѣт дѣ о сїмдїре амарѣ. Дѣчѣпѣтѣл фїпдеї ші а прїпчїеї поастрѣ кѣ кѣте пѣчерї ші дѣлїрѣрї есте дѣкѣпѣжрат, дѣсѣ кѣтъ де амар не есте сѣжршїтѣл, кѣ кѣтъ пѣмѣлїцеїре ші тѣстраре не третєм віаца дѣ чеї дїп зрѣт анї аї врѣстеї поастрѣ! Че хотѣрѣре амарѣ есте тїмпѣл непѣтїндеї, ші че ацѣптарѣ дешартѣ мїпѣтѣл пѣсїмдїреї! Дѣкїпѣрїѣ пѣмаї де шаптезечї де анї че гѣрѣовеск не зѣ вѣтрѣп есте дѣстѣл спре а не арѣта пѣчѣрѣѣсѣз не мѣлїцеїрїѣ лор, спре а не фаче сеї а-

цѣптѣм кѣ вѣкѣріе сѣѣ сѣ третѣрѣм ла алор адѣчере амїнте, дѣсѣ ачѣста не есте хотѣрѣрѣ ші пої пѣ о пѣтем скїмба. . . Анї се грѣмѣдѣск асѣпрѣне, ші пої не пѣсїмдїте ажнїцем ла ачѣса де карѣ третѣрѣм, ші дѣтрѣн аместїк де пѣчѣрї ші дѣрерї, ам сѣжршїт кѣрѣл віедїї поастрѣ, не нїмїчїм ші перїм кѣ тоате асѣпрїреле сѣѣ слава поастрѣ; дѣсѣ ачѣст пѣжкт есте департе ші калѣ са прѣсѣратѣ де мїї де дѣтѣмплѣрї, прѣсте карѣ пої третѣіе сѣ пѣшїм спре а ажнїце ла а поастрѣ хотѣрѣре. . . . Іатѣ вестїторїѣл глас ал рѣсѣфѣлѣреї чеї дїп зрѣт дѣмі сїзѣне, кѣ ачѣстѣ хотѣрѣре аз лѣат де асѣпра зѣпї фїпде тоате непорочїреле сале, аз сѣвѣршїт кѣлѣторїа са, ші мїпѣтеле де дѣгѣлѣфарѣа пѣтелѣї сеї сѣлїт префѣкѣте дѣ вечнїкѣ вїтаре, пентрѣ дѣлїсѣл саз сѣжршїт тоате асѣпрїреле, ші соарта аз дѣчетат де ал маї дѣрѣпта, непорочїреле сале сѣлїт мїстѣїте дѣ гѣрпа нїмїчїреї ші асѣпрїрелеї дѣгрозпате кѣ ел, де акѣм ва гѣста пачѣа, се ва одїхнї ші ва фї ферїчїт Поате. . . . Дѣсѣ дѣкѣ фанїтеле сале. . . . Аколо дѣ ацѣпѣтѣ зѣ алт вїїторїѣ, кареле кѣ атѣта есте маї дѣлѣе сѣѣ маї апар, кѣ кѣтъ есте маї пѣскїмбат ші молотоп; аколо пѣчѣрїле сѣлїт вечнїче ші дѣрерїле етерне, аколо пѣдеждѣ пѣл маї поате лїпгѣшї; ші ацѣптарѣ де зѣ алт вїїторїѣ пѣї поате шѣрѣе сѣаз дѣнтѣлді лакрѣтїле; дѣчї ел ва гѣста сѣѣ о вечнїкѣ ферїчіреї сѣѣ о пѣрѣрелнїкѣ тортѣрѣ. . . . Дѣсѣ ел аз скѣпат де асѣпрїрї, ші мїпѣтѣл де пѣсїмдїре аз скїмбат дрѣмѣл дезнѣдѣждїреї сале. . . . Ах! кѣм ан дорї ачѣст мїпѣт, спре асе сѣжршї одатѣ ачѣсте асѣпрїрї. . . . Дѣсѣ пѣ, соарта дѣкѣ пѣ аз

дипліит а са крѣзѣме, дикъ требѣе се сѣфер, се кѣлѣтореск дн ачест поіан де дѣрері, се властѣм ші семі рѣзѣн асѣпра ачелѣа, кареле кѣ а са плѣчере днї аз зпмлат ѣн пахар де печѣнсте ші веніп. . .
О Dămneze! дакъ асѣпріелеті сѣнт атѣтѣ де мѣлте ші лѣнці, пентрѣ че пѣ кѣрті маї днграбѣ а теа фіпцѣ? . . .
 Днсъ фіе воіа та, тѣ ле ші пре тоате, тѣ орѣндѣщї тоате, тѣ дарѣ рѣсплѣтѣщемі ші днсампѣ пѣнкѣл вїедїї тмеле. . . . Ачесте днтіпсе шесѣрї, ачесте пенѣтѣрате флорї че вѣдеск днцеленчїзпѣ та, пѣ сѣнт декѣт, прїп а та воіе, ші іарѣшї прїп апа хотѣрѣре днтоарсе дн лѣгѣпѣл фрѣтѣсѣдеї лор дн лѣтоасѣ дѣрапѣ, ші ачест зпверс че днп нефїпцѣ есте, поате іарѣшї одатѣ се ва префаче днтрѣ не естїмѣ са, дакъ леціле тале апа поропческ, тѣ аї креат, тѣ подї іарѣ ші нїмїчі, тоате днтрѣн мїпѣт прїп ата воіе, аз фост ші сѣнт, ші іарѣшї тоате днтрѣн мїпѣт прїп а та а тот пѣтерпїчіе пѣ се вор маї цоменї,

(Ва ѣрма.)

A D D Ū N A P E

де челе днп тѣїѣ

Хатхѣмаїзпѣрї (фермане) че саѣ дат дѣпѣ времї де кѣтрѣ поарта отоманѣ Цѣрїї ромѣнѣщїї дела чеа днп тѣїѣ капїтѣлаціе аса, сѣнт Мірчеа ВВ. чел маре ла апѣл 1393 дѣпѣ Хрїстос ші пѣпѣ дн веакѣї ачест' де не ѣртѣ, дн фелїзрї де прїчїнї, прекъм ѣрмеазѣ.

Традѣсе де кѣпїтанѣл Г. Рѣкѣ ѣреанѣ днп Кѣм-пѣлнп. 1842.

Прескѣртаре днп дескрїереа історїеї лѣї

Мірчеа водѣ чеа маре.*) Кѣм са днпѣм-плат а сѣпѣзпне Цара ромѣнеаскѣ ла днпѣратѣл Адрїанополѣлѣї дн апѣл 1393 дѣпѣ Хрїстос.

Мірчеа ВВ. чел маре вѣтрѣпѣл, дѣпѣ вїрѣнѣа че аз фѣкѣт асѣпра Скїтілор че пѣвѣлїсерѣ дн тѣлѣтїме маре ка лѣкѣстеле, дн Цара ромѣнеаскѣ, де аз ші рѣтмас вїрѣторї, днсъ одѣрїле дї слѣвїсе таре, днтрачестеа лїпсїнд ел адесеа днп Прїнципат ла вѣтѣлїї; саѣ днпѣмплат ші оаре каре днтрїцї днтре дрегѣторїї чеї марї аї цѣрїї атѣт полїтїчещїї кѣлт ші остѣшещїї, мї песте тоате ажпгѣндѣл вѣтрѣнецеле (пентрѣ-кѣ пѣмаї дн сказн аз до-мпнїт 32 де апї) ші стареа сѣпѣтѣщїї не маї ертѣндѣл а пѣтеа потолї нїцѣ асеме-неа не орѣндѣвелї, пѣ деопарте кѣ, вѣзѣнд гроазнїчіле вїрѣнѣе че не тоате зїлеле фѣчеа Османїї сѣнт Сѣлтан Ваїазїт I. Іїлдірїм, дн тоате пѣрѣїле, сѣпѣнѣд поате провїн-цїїле днвечїпате ші адѣкѣнд гроазѣ ші

*) Але ачестѣї Мірчеа ВВ. вѣтрѣнѣлѣї тїтлѣрї, саѣ пѣстрат днтр'о днсетпаре а зпвї оаре каре воер апѣте Костандїн Кїдеран, де ранг сердар, прескрїсе дѣпѣ зп хрїсов векиѣ, ромѣнеце: „Чел днтрѣ Хрїстос Dămneze, православнїкѣл, вїнекрѣдїчосѣл ші ізвїторѣ де Хрїстос: Ної Мірчеа чел маре, Воївод кѣ тїла лѣї Dămneze, ші прїп сѣжнтѣл дар' овлѣдѣтор, Домн ші днсънїї стѣпѣнїтор а тот пѣтѣпѣтѣлѣї Днпгровлахїї пѣлѣ песте тѣнѣдї Карпацї ші днкъ пѣлѣ дн пѣтѣпѣтѣл тѣтѣрѣск ал Басаравїї, дѣкѣ (хердог) ал Алташѣлѣї ші Фѣгѣрашѣлѣї, Домн ал Банатѣлѣї деспре апѣсе, ші стѣпѣнїтор амѣндѣрора пѣрѣїлор дѣпѣреї пѣлѣ ла мареа неарѣ, ші Домн ал четѣдїї Дрїсте кѣ локѣрїле еї, ші пѣлѣ ла хотарѣле Андрїанополѣлѣї, ал тѣтѣрор епархїлор, орашелор ші четѣдїлор Стѣпѣнїтор.“ (Апѣл дела фач. лѣтїї 6901.)

кѣтретѣр челор де прин прецѣр, пе де алта възхандѣсь дѣшелат деспре Полоніа пентрѣ алианда че аѣ. Фѣкѣт дѣ треі рѣндѣрї кѣ дѣнса, адекѣ ла анѣл 1389, 1390 шї 1391 непѣтѣндѣсе дѣвоі нічі кѣ Дѣгаріа; аѣ стрѣнс діван ка съ се сѣтѣвїаскѣ че тѣсѣрї съ іа дѣтр'а частѣ време кѣ тотѣл крїтїкѣ; кѣнд атѣнчі дѣторкѣндѣсь шї гроазнїкѣл Сѣлтан Баїазїт вїрѣтор дїн вѣтѣліа че авѣсесе спре анѣс, вїрѣнд пе Іпїродї, сѣпѣвїнд шї тот Пелопонесѣл; аѣ сосїт дѣ Нікопол (ла марѣнеа дѣнѣрї деспре Цара ромѣнеаскѣ,) ѣнде пѣлѣ асѣ одїхнї трѣпеле кѣ каре Venice, аѣ дат порѣкѣ, ка съ се адѣне тоате ошїрїле тѣрѣдїнаше ка съ факѣ о еспедїціе маї дѣсетѣватѣ асѣпра лѣї Мірчеа, непѣтѣнд сѣшї вїте атакѣл че ісе фѣкѣ де кѣтре дѣнса дѣ трекутѣл ан вѣтѣндѣл шї гонїндѣл пѣлѣ ла Адріанопол, кѣ ошїрїле ромѣнеці. — Дѣтр'а частѣ черконстанцѣ дар, афлѣндѣсе Мірчеа водѣ, лѣкѣнд цїре деспре прецїселе дѣтрепрїндерї але лѣї Сѣлтан Баїазїт, шї токмаї афлѣндѣсе кѣ воерї дѣ сѣтѣвїре де че съ зрѣмезе пентрѣ маї вѣна лініце а прїндїпатѣлї? саѣ гѣсїт кѣ кале, съ теаргѣ дѣсѣшї ла Нікополї, съ се дѣ кїне Сѣлтанѣлї шї съ сѣнѣе цара сѣнт алѣї протекціе дѣкеїнд о алианцѣ дѣтре дѣншї, шї аша саѣ шї порнїт кѣ кѣдїва дїн сѣт. нічі сѣ кѣтре Нікопол, ѣнде афлѣнд Сѣлтанѣл де сосїреа са шї скопѣл Venice лѣї; л'аѣ прїїміт кѣ вѣкѣрїе, шї аѣ шї дѣкеїат зрѣтѣторѣл контракт, прекѣм се vede.

пѣрѣдїе шї недѣвїнса пѣтере метлекет (пѣтѣнт) ал Цѣрїї ромѣнеці дѣ презѣл кѣ ал сѣѣ Domn хотѣрѣм прїн пѣтѣрѣнїта поастрѣ дѣдѣраре; 1. ка, ефлан воїводасї (Domnѣл) съ аївѣ пленїпотїнца, а порнї рѣзѣвоїѣ кѣ вечїнї сѣї; шї асеменеа съ се дѣмпаче кѣ дѣншї орї кѣнд ва вої; шї прїн зрѣаре съ фїе сѣтѣлї пе вїадѣ шї моарте, челор де сѣнт дѣнса.

2. Кѣдї крещїніи вор прїїмі релїціа моаметанѣ шї дѣ зрѣтѣ (кѣїндѣсе) вор фѣдї дѣ Цара ромѣнеаскѣ; съ пѣ фїе черѣдї дѣпаої, чї кѣ тотѣл пѣсѣпѣраці.

3. Кѣдї дїн Ромѣнї вор трече дѣ дѣтїндереа дѣнѣрѣдїї поастрѣ пентрѣ але лор дѣ парте тревѣнѣе, съ фїе пѣсѣпѣраці де харачї (трївѣт) шї пентрѣ портѣл (дѣвѣрѣкѣмїнтеа лор) пѣчерчетадї.

4. Domnїи крещїнеці (ромѣнеці) съ се алеагѣ де кѣтре Мітрополїтѣл шї де Воерї. —

3. Пентрѣ а частѣ дар пѣтѣрѣнїтѣ а поастрѣ дѣдѣраре, шї пентрѣкѣ ам прѣпѣтѣрат пе раїаоа (породѣл) ачеста дѣ каталогѣл челор ланцї сѣпѣншї аї поцрї; вор фї шї еї дѣдаторадї ка съ рѣспѣндѣ ла дѣпѣрѣтеаска поастрѣ мїрї (хазнеа, кѣмарѣ), пе фїе каре ан кѣте 3000 де аспрї (ванї) рошїї де аї локѣлї, дѣ леї чїнчі сѣте де арцїнт сѣнт а поастрѣ тѣрѣ (маркѣ). Саѣ дат ачеста дѣ Нікополї, ла анѣл 805 (тѣрческ) дѣ лѣна лѣї Равїѣл-Еввел. Шї саѣ прѣскрїс дѣ дѣпѣрѣтедїле кївѣкѣрї (кѣдїчі.) —

(Ва зрѣма.)

Хатхѣмаїн (Ферман) ал лѣї Сѣлтан Баїазїт I. Іїлдрїм, ла анѣл 1393. „Чел де кѣрѣнд сѣпѣс сѣнт пѣвїрѣта поастрѣ дѣм-

ІСПИСОКЪ Л.

Domnului Moise Movilă BVD. din
17. Decemb. 7139 (1631.)

Noi Moisei Movilă BVD. Boжii мило-
stie Господарі землі Молдавекі.

Datum cartea Domniei meli sluzii поа-
stre lui Dimitrie și lui Simeon dela Ne-
amț¹⁾, spre асееа ка еі съ фіе тарі ші пѣ-
тернічі къ картеа Domniei meli аші діне а
лор дреаптъ очіпъ ші мошіе — дреаптъ
очіпъ ші моріле ші піва дін Добромірєдї
дєспре Сіміла²⁾ дін дінвѣла Тѣтовіі. Съ
діе дєспре тотѣ хотарѣа кът съ вор алецї
пърділе лор дін къмпѣ ші дінтрѣ апъ ші
дін пѣдѣре; съ пѣ айвѣ Кікош нічі о тра-
вѣ къ мошіа лор, пентрѣ къчі аѣ фѣит дін
лецї³⁾ ші дела поарта Domniei meli — паѣ
врѣт съ стеа ка съ се пѣраскъ къ дѣншіі.
— Дечї съ діе мошіле; іар дѣва пѣреа
къ стрѣмѣятє, съ віе съ стеа къ дѣлшіі
де фадѣа дѣаїнтеа Пордїі Domniei meli⁴⁾.

(Л. II.)

В е л і а.

¹⁾ Дела тѣргѣа саѣ дѣлѣтѣа Неамцѣа.

²⁾ Валеа Сіміла, песте каре аѣ трекѣт
рѣмѣшніца тѣрчілор вѣтѣдї де Стефан чел
маре дн лѣпта дін 1475 Генарї 17.

³⁾ Лецї, дарї іар ѣз Правіа.

⁴⁾ Ачестѣ Іспісокѣ саѣ копїет дін къ-
вѣнт дн къвѣнт де кътрѣ міне де не орї-
дїналѣа ротѣнескѣ че съ афѣа ла D. Ага.
Георгіе Костакї Пѣтрѣмканѣ. — Докѣмент,
кареле фїнд скрієѣ дн лімба ротѣнеаскъ
маї дѣаїнте де Domnia lui Васїле Лѣнѣа,
апої къ тотѣа дѣрапѣпъ пѣрєрїле челора
че сокотескъ, къмкъ дн Молдова дн времеа

ачестѣі Domnitorѣ ар фї днчепѣт маї дн-
тѣїа лепѣда дін канцеларїі лімба чеа веке
вѣлгѣреаскъ шї а днтродѣче іарѣшї не
чеа ротѣнеаскъ^{*}). — Де днсемнат есте,
къ нічі зн пеам^{**}) молдовенескъ, пѣ кредѣ,
къ поате днфѣдоша атѣтеа докѣментѣрї
векї де асемеенеа фелїѣ, ка ачестѣ Костѣ-
кескъ. — Шї тотѣ одатѣ къ днкредїндаре
пѣтем зіче: къ нічі знѣа дін пеамѣрїле мол-
довенєцї вѣ пеам пѣтеа сѣмедї къ къ ве-
кімеа повїлітѣдїі тѣкар пѣмаї къ о зі ам
пѣтеа днтречї не чел ал Костѣкещїлор.
Іар че есте маї де мїераре? къ дн кѣрс а-
проане де патрѣ веакѣрї, зікѣнд дела Бол-
дѣр Ворнікѣа стрѣмошѣа лор^{***}) шї
пѣпъ астѣзі, сїнгѣр пеамѣа ачеста шї пѣ
алѣа саѣ пѣтѣт дїнеа дн Цара поастрѣ пе-
прекѣрмат тот дн ачєашіі флоаре а повїлі-

^{*}) Еѣ шї дн № 19 а Фойї пентрѣ мінте шчл.
дін анѣа трекѣт 1840; къ прїлежѣа пѣвїкѣрїї
знѣї Іспісок дела Стефан чел маре, ла пога
2, тотѣ аша вѣлгѣреаскъ ам пѣмїт лім-
ба дн каре еѣ скріє прїн канцеларїїле Мол-
довїі, маї къ сеатѣ дн веакѣрїле XV. шї
XVI. — Іар' чел че вроєщї асе днкредїнда:
къмкъ Бѣлгарїї нічі одатѣ паѣ фостѣ Тѣтарѣ
че Словенї, шї къ Ротѣнїї Бѣлгарїлор іар
къ Сѣрвїлор тревѣї съ се вѣлгѣеаскъ маї
мѣл пентрѣ вѣлгѣрїеа лімбєї шчл. чїтеа.
екѣ дн томѣа I. дін „Древнїе п поспѣшнїе
Болгаре Іорїа Венєліна. Москва, 1829.“

^{**}) Prin пеам еѣ дндрѣгѣ аїчеа латїн. stirps,
саѣ герм. Stamm.

^{***}) Болдѣр Ворнікѣа, дѣпъ доаѣ Іспісоаче дела
Стефан чел маре дін 1460, Вістернік. іар дѣ-
пъ знѣа дін 1493 Ворнік; стрѣлѣчєщї дн
їсторїа патрїєї прїн ачєеа: къ ла анѣа 1497,
Октомв. 29, трїїмесѣ фїнд де кътрѣ Стефан
чел маре ла сатѣа Лєнѣнїї ка съ опреаскъ
трепїреа песте Ірѣт а 600 тазѣрї кавалєрїїї
комєндѣнїї де кътрѣ Лєнїї, пре тоїї ачєщїа
їаѣ стѣисѣ. (Кронїка, Некѣлчеа ш. а.)

тъци ши а дна вѣдирей; къчи unde есте неамтъ Доброунскѣ, Албескѣ, Арвѣрескѣ, Гершпескѣ, Тѣтѣлескѣ ши Шѣдрескѣ, карй днпрезл къ Болѣвр Ворникѣл стрѣлѣчнд дн веакѣл лѣи Стефан чел маре съ се поатъ ривализа акѣт къ неамтъ Костѣкескѣ? Челе дн тѣи патрѣ саѣ стѣнс къ тотѣл, iar дн честеа доаз де пре зрѣтъ де ши вѣаз оарешкаре, днсе — пѣкате фоарте. — Неамтъ Костѣкескѣ аѣ фостѣ ши фоарте пѣтеросѣ — дн дн векиме континпѣранй лор спре деосѣвѣреа фамиллор ера сѣлѣдй ай днпѣрѣдй дн доаз: Гаврилѣцѣщй ши Костѣкешй, iar дн времѣл честеа депре зрѣтъ маѣ фѣиши кѣрѣа фамилй ѣаѣ адаос кѣте зп предѣкат депре вр'о тошиѣ вѣдешй авеа маѣ къ самтъ ашезареа ши алте днпрезѣрѣрй, прекѣт Лѣцѣскѣ, Епѣреанѣ, Бѣрлѣлескѣ, Неѣел, Тѣлпанѣ, Пѣтрѣшканѣ, Стоешѣскѣ ш. а. — Ши че днкъ? къ пѣчй зпѣл дн ачестѣ лѣдѣт неам ши асѣзѣ дн ранѣрѣлѣ воерѣлор пѣи маѣ жосѣ де Хатман, Ворник, Агѣ, Спатарй саѣ чел пѣдѣн Комѣс — пѣчй фѣр' де проприѣтате де чел пѣдѣна о тошиѣ днтреагѣ. — Еѣ вѣд днсѣтѣи, къ ачастѣ потѣ поате къ дн пѣлѣ пѣ е адѣсѣ токмаѣ ла локѣл еѣ аѣча; — прѣчина днсе каре маѣ дндемнат кѣрѣ ачестеа, есте ача де кѣрѣнд датѣ демѣсѣ а Преосѣндѣтѣлѣи Мѣтрополѣт Венѣамѣн *) каѣл неамтълѣи Костѣкескѣ, кареле дн кѣрсѣ де цѣпѣтате де веак, пѣсторѣнд къ вѣредѣчѣе тѣрѣтѣ днкрѣдѣндатѣи дела Дѣтпезеѣ, ам сокотѣт, къ асетеѣеа днсетпѣрѣ пот слѣжѣ оарекѣнд кѣѣа тѣкар де о мѣкъ

*) Ла 18 а трекѣтеѣ лѣнѣ Генарѣ аѣ дат Преосѣндѣа Са демѣсѣа, iar ла 29 а ачееапѣи лѣнѣ лѣсѣнд скаонѣл, саѣ трас ла шѣлѣстѣреа Слатѣна.

пѣртѣчѣкъ а ѣзворѣлѣи пѣптрѣ биография ачестѣи фѣречѣт Проѣн-Патрѣарх а Молдовѣи *) — тот одатѣ спре ачест скопѣ алѣтѣрѣлѣ аѣча ши жѣар спѣца неамтълѣи Костѣкескѣ **).

ОМ ШИ ВѢТЪН ПАРАЛЕЛѢ.

Кѣнд жѣдеѣѣ Днверсѣл, къ а лѣи фѣгѣрѣ тѣреѣе, днѣи вѣне, съ пѣтреѣѣ Фѣреа: де аѣ тоате сѣжрѣшѣт; Ла воѣ съ трагѣ жѣгѣл, съ раѣде дн вѣлѣдеѣе; Ла лѣи съ жоарте кѣрѣта, крѣдѣ к' а фѣи рѣндѣит.

Дар' лѣи п' алте фѣаре маѣ слаѣе съ гонѣаскѣ, Авѣс, пѣ леѣе сѣжнтѣ, днѣи вѣне съ гѣндѣск; Пѣ лѣп, че праѣѣ тѣрѣта, — кѣнд поате съ трѣаскѣ Тѣранѣ маѣ мѣк зп фортѣ, сѣлѣт сѣжѣт съ л пѣтѣскѣ

Ла вѣлѣе доаз фѣеѣ, — ла тоѣтѣ рѣзѣтате, Фѣрѣчѣи ши алѣлѣи сѣлѣцѣ, фоарте дрепѣ;

*) Мѣтрополѣтѣл Молдовѣи ши пѣлѣ асѣзѣи, сѣ пѣтѣеѣеа алѣлѣ наѣ атѣрнат, декѣт пѣтѣаѣ сѣ лѣдѣлѣ Дѣрѣи ши де Дѣтпезеѣ; — респекѣтѣ ачестѣѣа кѣтрѣ Патрѣархѣл де Кѣстанѣинопол есте сѣлѣгѣр пѣтѣаѣ зп фоарте мѣк компѣмент.

**) Спѣца ачѣаста ам прѣѣтѣто маѣ дн анѣи трѣкѣдѣи дела D. Ворникѣл ши кавалѣр Iordaki Костакѣ Лѣцѣскѣ (Генѣрал Инспектор ши Хатман мѣлѣдѣеѣ Молдовѣи); днсе гѣсѣндо грѣшѣтѣ дн кѣтеѣа локѣрѣи, ам авѣт прѣлѣжѣкѣт а о дндрѣнта дѣлѣ кѣтеѣа докѣментѣрѣи ориѣпалѣ днпѣрѣтѣшѣте мѣе де кѣтре D. Ага Георгѣи Костакѣ Пѣтрѣшканѣ. — Еѣ пѣптрѣ стрѣшторѣеа локѣлѣи дн спѣцѣ, ам прѣскѣртатѣо прѣн пѣтречѣреа днтрѣнса а рѣмѣрѣлор че съ поговарѣ дн секѣѣа фѣтеѣеаскѣ; лѣпѣдѣнд тот одатѣ чеа маѣ маре парте ши дн чеа вѣрѣѣтеаскѣ карѣи саѣ сѣѣѣрѣшѣт стѣрѣнѣ дн вѣаѣѣ. Кѣтѣ. Iord. Мѣлѣнескѣ.

Вѣленѣ 1842 Фѣвр. 6.

(Спѣца ва зрѣта пѣсте пѣдѣн днтр'зп сѣлѣшѣнт.)

Блізлї пѣтере не пасерї, — нї дрептате;
Порѣвѣл влѣндѣ съ поатѣ къ ел а траде пепт.

Възѣ сеара, кѣнд апѣне не чер тѣредѣла соаре,
Дн тѣрї шї 'н рїрї пещїї сълтѣнд се веселеск;
Дар' крапїї мїчї не марїїї днї фак а лор сълтаре,
Къчї чеї вѣтрѣнї — ла мїжлок de вїнѣ — дї вѣмѣтеск.

Шїѣ пасѣрї, че'шї тѣпѣнкѣ а лор пїї, съ пѣкреаскѣ,
Ка шї кѣнд Проведїнда, пѣ 'ар пѣтеа хрѣнї. — —
Възѣ іарѣнїї, не чер стеле, че шїѣ съ се ротеаскѣ
Дн осїа лор дрептѣ, шї пѣ пот рѣгѣчї.

Пѣмѣнтѣла аре рѣрї, че кѣрг пѣмаї ла вале;
Дн аер сѣлѣ вѣнтѣрї, дар' тоате потрївїт.
Възѣтѣс'аѣ вр'одагѣ вн рѣѣ сѣнїї деа дїн кале,
О стеа перзїндс'шї кѣрсѣла, дїн кѣрг съ фї серїг'?

Ачї те 'нтрѣвѣ Натѣрѣ, не отѣл тѣѣ дїн лѣме,
Креатѣлаї къ термїнѣ, саѣ ка не довїток?
Не знѣл съ домнеаскѣ; — ла ачелїа пѣме
Ценѣнкїї съ се плече, шї мїї сѣї факѣ лок:

Не алцїї съ робеаскѣ, съ џеатѣ'н вѣжнкѣ таре,
Сѣнѣншї кѣтѣншїї аспре, лїпсїцїї de дрепт фїреск;
Ла жѣг ка воѣл тѣндав, спрѣ а зпор десѣ'таре,
Мѣ жѣр Фїїндѣ сѣжнтѣ! къ пѣї лѣкрѣ череск.

Ла от дѣї лїбертате, шї сѣферѣ сїнгларѣ,
Днтокта ка ла-вн соаре, дїн Етерѣл de сѣс,
Дн каре дѣнѣ мїнѣтѣї зї вѣнѣ саѣ амарѣ
Цѣрїнтеле Натѣрѣї а дѣче 'а пропѣс.

And. Мѣрѣшанѣ.

Машїнѣ de сѣчѣрат.

Меморїалѣ de л'Аліер спѣне къ ар фї
черчетат къ плѣчѣре о машїнѣ атѣт сїмплѣ
кѣт шї de о афларе аѣерѣ, кареа цїнтеѣе
се поатѣ днѣлцїї продѣктѣрїле лѣкрѣторїѣ-
лѣї шї сѣї днѣлцїїнезе остепелеле. De мї-
рат аѣ фост сїмплїчїтатеа механїстѣлѣї, ѣ-
ншѣрѣтатеа констрѣкцїеї сале шї кѣмпѣтатеа
прѣцѣлѣї еї (чел тѣлѣт 45 леї).

Грѣл, прїн зѣвлареа сѣчѣрїлор ма-
шїнеї, се сечѣрѣ днѣтр'о лѣнцїте de патрѣ
палме, шї днѣтр'о днѣлцїте черѣтѣ. Ма-
шїна аша фел есте фѣкѣтѣ, днѣкѣт съ пѣ
скѣтѣре грѣл тѣндѣл. Орї шї че от кѣт
de слав кѣт о ва кѣпѣта дн тѣнї, днѣдатѣ
о поате днѣтрѣвїї къ фолос шї маї лесне
декѣт о коасѣ къ арк (хреанѣн). Асемїне
дн прївїреа репѣцїїнеї дн лѣкрѣ ачѣастѣ
машїнѣ се паре а днѣтрѣче не тоате челе
пѣнѣ акѣт кѣпоскѣте шї днѣтрѣвїте.

Ѓн маї таре фолос не дѣ ачѣастѣ поѣ
машїнѣ къ п'авем трѣвїнцѣ съ пѣнем грѣл
сѣчѣрат дн тѣнѣнке, че прѣвѣлїндѣсе не
партеа чеа мїшкѣтоаре а машїнеї каде кѣнд
шї кѣнд не пѣмѣнт дн тѣнѣнке марї кѣт
зп споп.

Дар маї алес мерїгѣл ачѣстеї машїне
есте днѣтрѣ а днѣлцїїна остепелеле лѣкрѣ-
торїѣлѣї; пѣндѣсе дн мїжлокѣл еї дн пї-
чоаре шї пѣртѣнд днѣме сѣчѣрїле еї, дн
форма вѣадїлор ѣнїї от, къ доѣт тѣнѣнкїї
вертїкале, п'аре трѣвїнцѣ а се плека пѣнѣ
чел вор дѣрѣ шѣлїле, че терѣе дрепт къ
капѣл дн сѣс, днѣкѣт се поате апѣра прїн
ачѣаста шї de аршїда соарелѣї. Сп.

Д е щ и т.

Дѣтнеалѣї Іосїф Романов, лїбрѣрѣл дїн
Бѣкѣрѣщїї, фаче кѣпоскѣт, кѣткъ спре дн-
лесїреа пѣвлїкѣлѣї интересат пентрѣ лїте-
ратѣра ромѣнеаскѣ, аре зп таре пѣтѣр de
кѣрдї атѣт вїсерїчѣщїї, кѣт шї мїрепѣщїї
афарѣ дїн кѣпїтала Ромѣнїеї шї ла зрѣтѣ-
тоареле локѣрї: Дн Іашїла D. Dїмїтрїе Ніка
шї Комп. Дн Фокшанї ла D. Хаѣї I.
X. Калчѣ. Дн Брѣїла ла D. Іоан Пенескѣ.
Дн Плоїещїї ла D. Марїн Станчѣ. Дн
Шїтещїї ла D. Марїн Захарїа. Дн Вѣленїї
de мѣнѣте ла D. Георгїе Сїмеон. Дн Цїзр-
цїѣ ла D. Стате Антоновїч. Дн Країова
ла D. Іоан Костандїновїч. Дн Бѣзеѣ ла D.
Алекѣ Дїмїтрїѣ. Дн Рѣжнїк ла D. Петрѣ
Марча.